

Time: 3 Hrs.

Marks : 40

प्र.१ दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा.

४

- १) अ‍ॅमेझॉनच्या खोऱ्यात सुमारे _____ मिमी पाऊस पडतो.
अ) १००० ब) २००० क) ३००० ड) ५०००
- २) ब्राझीलमध्ये रस्त्यांची घनता _____ भागात केंद्रित झालेली आहे.
अ) पूर्व ब) पश्चिम क) उत्तर ड) दक्षिण
- ३) अरवली पर्वताच्या पायथ्याशी _____ पठार आहे.
अ) बुंदेलखंड ब) मेवाड क) माळवा ड) दख्खनचे
- ४) सावो पावलोचा सुपीक प्रदेश _____ च्या उत्पादनासाठी सुयोग्य आहे.
अ) अननस ब) चहा क) ताग ड) कॉफी

प्र.२ योग्य जोड्या जुळवा.

४

अ	ब
१) ब्राझीलमधील उच्चभूमी	अ) लोकसंख्या दाट
२) सुपीक जमीन	ब) रानटी गाढव
३) आसाम-दलदलीचा प्रदेश	क) लोकसंख्येची घनता मध्यम
४) वाळवंटी प्रदेश	ड) जिराफ
	ई) एकशिंगी गेंडा

प्र.३ खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

४

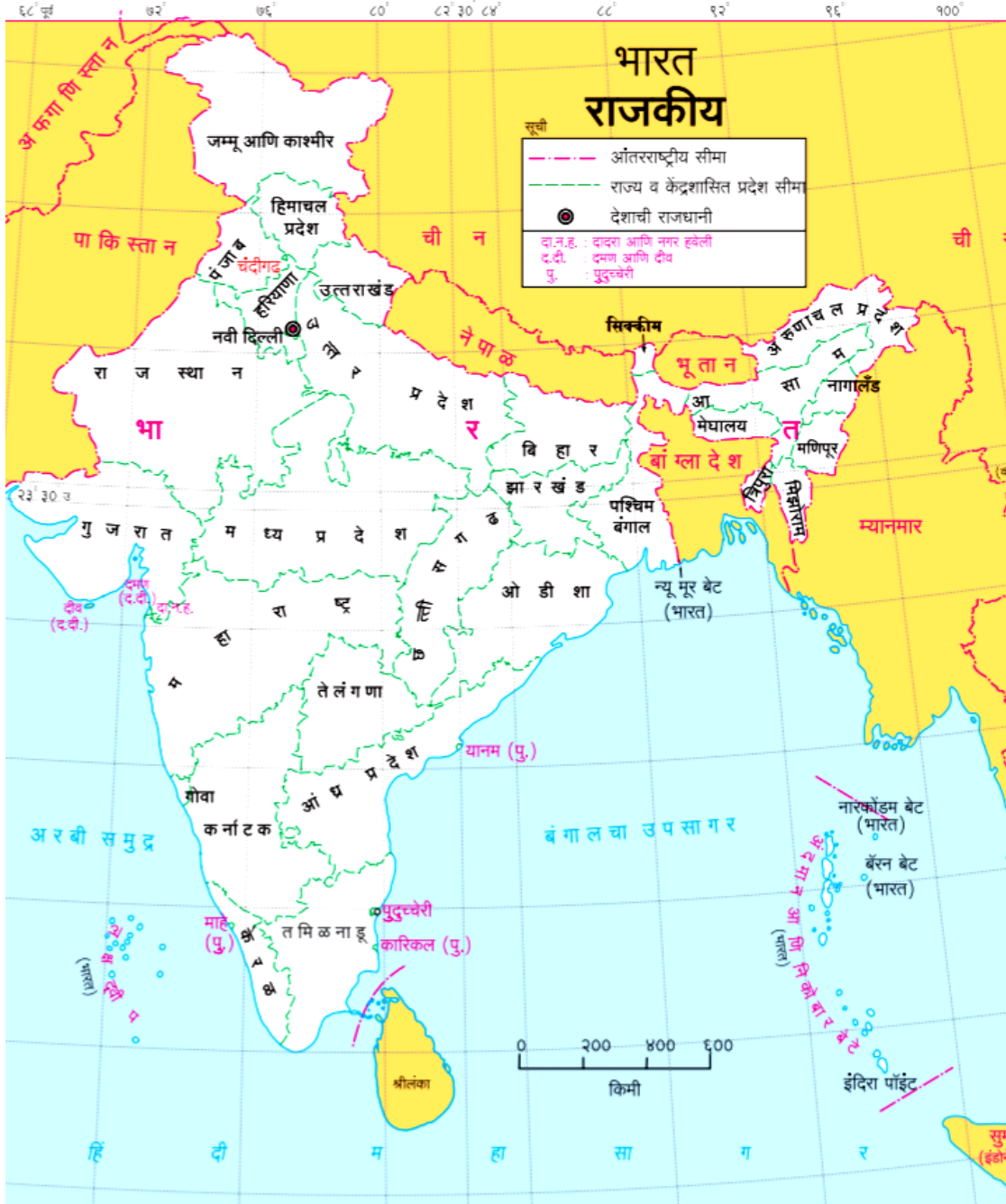
- १) क्षेत्रभेट म्हणजे काय?
- २) पर्यटकांना आकर्षित करणारी ब्राझीलमधील दोन शहरे कोणती?
- ३) ब्राझीलमधील अ‍ॅमेझॉन नदीचा उगम कोठे आहे?
- ४) ब्राझीलमध्ये सुरवातीच्या वस्त्या कोणी निर्माण केल्या?
- ५) भारत आणि ब्राझील देश कोणत्या प्रकारात मोडतात?

प्र.४ अ) दिलेल्या ब्राझीलच्या नकाशा आरखड्यात पुढील घटक दाखवा. (कोणतेही चार)

४

- १) रिओ दि जनेरिओ २) आमापा ३) अ‍ॅमेझॉनचे खोरे
- ४) दक्षिण अटलांटिक महासागर ५) ब्राझीलिया ६) अ‍ॅमेझॉनास

आ) दिलेल्या आकृतीचे वाचन करून त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- १) भारताच्या पूर्वेला असलेला देश सांगा.
- २) भारतात एकूण किती घटकराज्ये आहेत?
- ३) भारताचा भाग असलेल्या दोन द्वीपसमूहांची नावे सांगा.
- ४) भारताच्या उत्तरेला असलेले देश सांगा.
- ५) भारताच्या दक्षिणेकडील देश सांगा.
- ६) भारताच्या मध्यातून कोणते वृत्त जाते?

प्र.५ भौगोलिक कारणे लिहा. (कोणतेही दोन)

- १) उत्तर भारतीय मैदानी प्रदेशात लोहमार्गांचे जाळे विकसित झाले आहे.
- २) भारताप्रमाणे ब्राझीलमध्येही प्राणी व वनसंवर्धनाची गरज आहे.

- ३) ब्राझीलमधील दरडोई जमीनधारणा भारताच्या तुलनेत जास्त आहे.
- ४) ब्राझीलमध्ये लोकवस्तीचे केंद्रीकरण वाढत आहे.

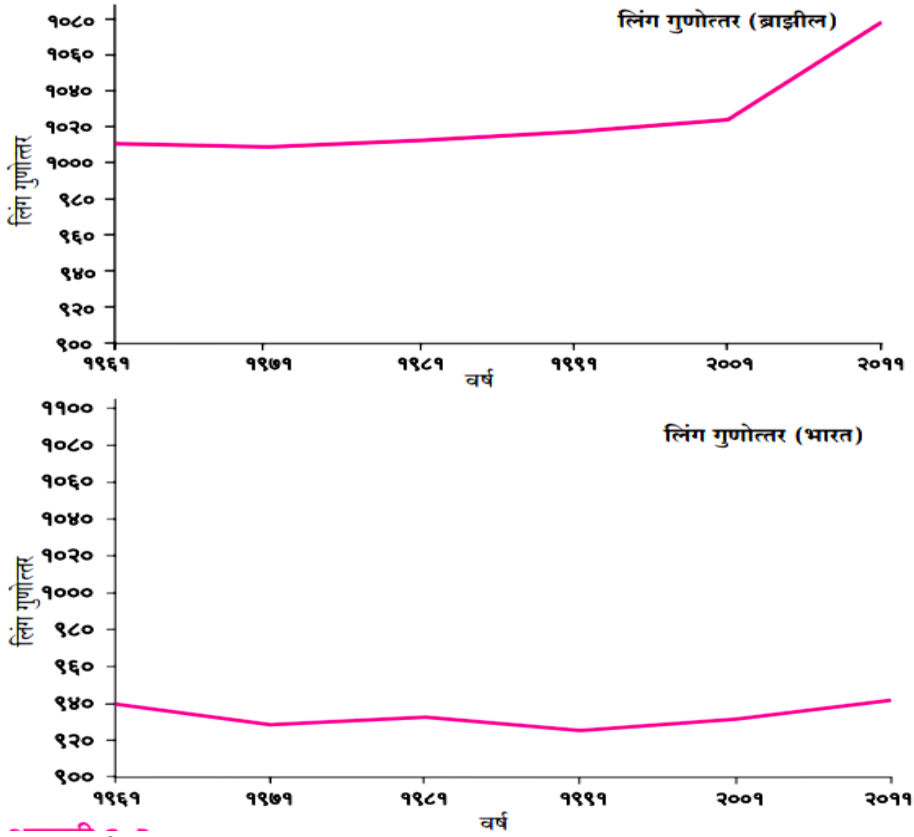
प्र.६ अ) दिलेल्या माहितीच्या आधारे रेषालेख तयार करा व त्याखालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

भारत नागरीकरणाचा कल						
वर्ष	१९६१	१९७१	१९८१	१९९१	२००१	२०११
नागरीकरण	१८.०	१८.२	२३.३	२५.७	२७.८	३१.२

- १) कोणत्या दशकात नागरीकरण सर्वाधिक होते?
- २) कोणत्या दशकात नागरीकरणाची वाढ अतिशय कमी होती?
- ३) रेषालेखाचा कल पाहता नागरीकरणाबाबत तुम्ही कोणता निष्कर्ष काढाल?

किंवा – दिलेल्या आलेखाचे वाचन करून त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

लिंग गुणोत्तर :

- १) वरील आलेख काय दर्शवतात?
- २) लिंग गुणोत्तर म्हणजे काय?
- ३) कोणत्या देशाचे लिंग गुणोत्तर जास्त आहे?
- ४) ब्राझीलमध्ये कोणत्या सालापासून स्त्रियांच्या संख्येत लक्षणीय वाढ झाली आहे?
- ५) आलेखावरून कोणत्या देशात पुरुषांची संख्या स्त्रियांपेक्षा अधिक आहे?
- ६) भारतात कोणत्या वर्षापासून लिंगगुणोत्तरात थोडी वाढ झाली आहे?

प्र.७ खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- १) ब्राझीलमधील संदेशवाहन आणि भारतातील संदेशवाहन स्पष्ट करा.
- २) ब्राझील व भारताला कोणत्या पर्यावरणीय समस्यांना तोंड द्यावे लागते?
- ३) ब्राझीलच्या पश्चिम भागात खाणकाम व्यवसायाचा विकास अल्प का झाला आहे?

